

Laidiens: 03.12.2013., Nr. 236

Oficiālās publikācijas Nr.: 2013/236.1

Ministru kabineta noteikumi Nr.1316

Rīgā 2013.gada 12.novembrī (prot. Nr.60 63.§)

Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām

*Izdoti saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma
38.panta pirmo daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā aprēķina un no valsts budžeta līdzekļiem piešķir bāzes finansējumu zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētajiem valsts zinātniskajiem institūtiem, valsts augstskolām, valsts augstskolu zinātniskajiem institūtiem, tai skaitā valsts dibināto universitāšu zinātniskajiem institūtiem – atvasinātām publiskām personām (turpmāk – zinātniskā institūcija).

II. Bāzes finansējuma aprēķināšanas formulas

2. Bāzes finansējumu vienam kalendāra gadam (turpmāk – finansēšanas periods) (B_{inst}) aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$B_{inst} = (I + P) \times A_t, \text{ kur}$$

I – finanšu līdzekļi zinātniskās institūcijas uzturēšanai;

P – finanšu līdzekļi zinātniskās institūcijas nodarbinātā zinātniskā personāla – vadošo pētnieku, pētnieku un zinātnisko asistentu (turpmāk – zinātniskais personāls) atlīdzībai;

A_t – zinātniskās institūcijas attīstības koeficients.

3. Finanšu līdzekļus zinātniskās institūcijas uzturēšanai (I) finansēšanas periodam aprēķina, ņemot vērā zinātniskajai darbībai izmantojamo darba telpu normatīvu, viena kvadrātmetra telpu ekspluatācijas izmaksas un nozares koeficientu, izmantojot šādu formulu:

$$I = Z_d \times Q \times T \times K_n, \text{ kur}$$

Z_d – zinātniskā personāla, zinātniskās institūcijas nodarbinātā zinātnes tehniskā personāla un zinātni apkalpojošā personāla (turpmāk – zinātnē nodarbinātie darbinieki) skaits pilna darba laika (normālais darba laiks atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē darba tiesiskās attiecības un valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu (darbinieku) amata (darba) tiesiskās attiecības) ekvivalenta izteiksmē. Ar pilna darba laika ekvivalentu saprot

zinātnē nodarbinātā darbinieka kopējā nostrādāto stundu skaita (tai skaitā ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma) attiecību pret kopējo darba stundu skaitu attiecīgajā finansēšanas periodā;

Q – darba telpas normatīvs vienam zinātnē nodarbinātajam darbiniekam pilna darba laika ekvivalenta izteiksmē – 15 kvadrātmetri;

T – zinātniskajai darbībai izmantojamo telpu viena kvadrātmetra uzturēšanas izdevumi finansēšanas periodā (tai skaitā telpu uzturēšana, būvju un iekārtu uzturēšana, komunālo pakalpojumu apmaksa, administratīvie izdevumi, zinātnes tehniskā personāla un zinātni apkalpojošā personāla darba samaksa), kas noteikti saskaņā ar eksperta ikgadēju atzinumu, kuru apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija;

Kn – nozares koeficients:

1) dabaszinātņu nozares, inženierzinātņu un tehnoloģiju nozares, medicīnas un dzīvības zinātņu nozares, lauksaimniecības un meža zinātņu nozares – 2,0;

2) humanitāro zinātņu nozares un sociālo zinātņu nozares – 1,3.

4. Finanšu līdzekļus zinātniskā personāla atlīdzībai (P) finansēšanas periodam aprēķina, ņemot vērā zinātniskā personāla skaitu (Zz) un vienas zinātniskā personāla vienības bāzes atalgojuma (A) apmēru, izmantojot šādu formulu:

$$P = Zz \times (A + N) \times 12, \text{ kur}$$

Zz – zinātniskā personāla skaits (pilna darba laika ekvivalenta izteiksmē) zinātniskajā institūcijā finansēšanas periodā;

A – vienas zinātniskā personāla vienības (pilna darba laika ekvivalenta izteiksmē) bāzes atalgojums mēnesī, kas atbilst 50 procentiem no profesora zemākās mēneša darba algas likmes saskaņā ar normatīviem par pedagogu darba samaksu;

N – darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

5. Zinātniskās institūcijas attīstības koeficientu (A_t) aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$A_t = 1 + Ss \times 0,06, \text{ kur}$$

Ss – zinātniskās darbības kvalitātes rādītāju summa (maksimālais iegūstamo punktu skaits ir 12).

6. Institūcijas zinātniskās darbības kvalitātes rādītāju summu (Ss) nosaka atbilstoši šo noteikumu 3.punktā minētajam zinātnes nozaru dalījumam un nozaru koeficientam, ievērojot šo noteikumu pielikumā noteiktos zinātniskās darbības kvalitātes rādītājus un, ja nepieciešams, pamatojoties uz šo noteikumu 10.punkta ievaddaļā minētajām vadlīnijām. Zinātniskās institūcijas zinātniskās darbības kvalitātes rādītāju summu (Ss) aprēķina (ņemot vērā pielikumā ietverto zinātniskās institūcijas zinātniskās darbības kvalitātes izvērtējumu), izmantojot šādu formulu:

$$Ss = E1 + E2 + E3, \text{ kur}$$

E1 – pētniecības un attīstības projekti;

E2 – zinātniskās darbības rezultāti: publikācijas, patenti un augu šķirnes;

E3 – promocijas un maģistra darbi.

III. Bāzes finansējuma aprēķināšanas un izmantošanas kārtība

7. Bāzes finansējumu neaprēķina zinātniskajai institūcijai, kurā ir nodarbināti mazāk par pieciem zinātniskā personāla pārstāvjiem ar doktora zinātnisko grādu pilna darba laika ekvivalenta izpratnē vai kura finansēšanas periodā nav publicējusi zinātnisku rakstu un nav īstenojusi zinātnisku projektu atbilstoši šo noteikumu pielikumam.

8. Bāzes finansējumu zinātniskajai institūcijai tās profesoru, asociēto profesoru, docentu, lektoru un asistentu zinātniskās darbības nodrošināšanai neaprēķina un nepiešķir, ja viņi minētajos akadēmiskajos amatos strādā normālu darba laiku atbilstoši darba tiesības regulējošiem normatīvajiem aktiem.

9. Zinātniskā institūcija piešķirto bāzes finansējumu izmanto zinātniskā personāla atlīdzībai, zinātniskās institūcijas uzturēšanai, kā arī zinātniskās institūcijas darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai, tai skaitā izgudrojumu patentēšanai, uzturēšanai spēkā, jaunu augu šķirņu reģistrēšanai un to izmantošanas tiesību aizsardzībai, saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas) sagatavošanai, kā arī Eiropas Savienības struktūrfondu, citu ārvalstu un starptautisko finanšu instrumentu un starptautisko zinātnisko pētījumu projektu līdzfinansējuma nodrošināšanai. Zinātniskā personāla atlīdzību no zinātniskajai institūcijai piešķirtā bāzes finansējuma, kas aprēķināts atbilstoši šo noteikumu 2.punktam, zinātniskā institūcija nosaka proporcionāli kārtējā finansēšanas periodā saņemtā bāzes finansējuma apmēram, ņemot vērā zinātniskās institūcijas darba samaksas politiku, zinātniskā personāla kvalifikācijas rādītājus un katra vadošā pētnieka, pētnieka un zinātniskā asistenta personīgo ieguldījumu institūcijas zinātniskās darbības kvalitātes rādītāju summā (Ss).

10. Lai aprēķinātu bāzes finansējumu nākamajam finansēšanas periodam, zinātniskā institūcija līdz kārtējā finansēšanas perioda 1.aprīlim, izmantojot Izglītības un zinātnes ministrijas izstrādātās vadlīnijas par iesniedzamo dokumentāciju zinātniskās institūcijas bāzes finansējuma aprēķināšanai (turpmāk – vadlīnijas), iesniedz Izglītības un zinātnes ministrijā un attiecīgās nozares ministrijā šādu informāciju (minēto informāciju pārbauda zvērināts revidents, ko Izglītības un zinātnes ministrija piesaistījusi, izmantojot publisko iepirkumu):

10.1. iepriekšējā finansēšanas periodā zinātnē nodarbinātie darbinieki un zinātnē nodarbināto darbinieku skaits pilna darba laika ekvivalenta izteiksmē atbilstoši šo noteikumu 3.punktam;

10.2. iepriekšējā finansēšanas periodā īstenoto Eiropas Savienības Ietvara programmas pētniecības un attīstības projektu (atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) publicētajā zinātnes statistikas metodoloģijas krājumā *Frascati Manual* sniegtajai definīcijai (turpmāk – *Frascati Manual*)) un citu starptautisku pētniecības un attīstības pētījumu projektu nosaukumi un finansējums, ko zinātniskā institūcija šiem projektiem ieguvusi konkursos, kā arī finansējums, ko zinātniskā institūcija ieguvusi starptautiskiem pētniecības un attīstības līgumdarbiem;

10.3. iepriekšējā finansēšanas periodā īstenoto no Latvijas valsts budžeta finansēto, konkursa kārtībā iegūto pētniecības un attīstības projektu (atbilstoši *Frascati Manual*) nosaukumi un zinātniskās institūcijas iegūtais finansējums;

10.4. iepriekšējā finansēšanas periodā īstenoto pētniecības un attīstības līgumdarbu (atbilstoši *Frascati Manual*) nosaukumi, līguma priekšmeti un zinātniskās institūcijas iegūtais finansējums, tai skaitā pētniecības un attīstības līgumdarbi ar komersantiem, publiskām personām (piemēram, valsts, pašvaldība, valsts augstskola, valsts zinātniskais institūts) un citiem pasūtītājiem (piemēram, fiziska persona, biedrība, nodibinājums) un ieņēmumi no izgudrojumu, patentu vai reģistrēto augu šķirņu un reģistrēto meža reproduktīvā materiāla avotu (turpmāk – intelektuālais īpašums) tiesību nodošanas;

- 10.5. zinātniskā personāla iepriekšējos trijos finansēšanas periodos *Web of Science* vai *SCOPUS* datubāzēs iekļautajos izdevumos publicētie oriģinālie zinātniskie raksti, zinātniskā personāla publicētās recenzētās zinātniskās monogrāfijas, ārvalstīs spēkā uzturētais vai reģistrētais intelektuālais īpašums. Izglītības un zinātnes ministrija nodrošina zinātniskajām institūcijām bezmaksas pieeju minētajām datubāzēm;
- 10.6. zinātniskā personāla iepriekšējos trijos finansēšanas periodos starptautiskajās datubāzēs iekļautajos izdevumos publicētie oriģinālie zinātniskie raksti, kas nav minēti šo noteikumu 10.5.apakšpunktā, un Latvijā spēkā uzturētais vai reģistrētais intelektuālais īpašums;
- 10.7. iepriekšējā finansēšanas periodā zinātniskā personāla izstrādātie un noteiktā kārtībā aizstāvētie promocijas darbi;
- 10.8. iepriekšējā finansēšanas periodā zinātnē nodarbināto darbinieku izstrādātie un noteiktā kārtībā aizstāvētie maģistra darbi.
11. Pamatojoties uz šo noteikumu 10.punktā minētajā kārtībā un termiņā iesniegto informāciju, Izglītības un zinātnes ministrija līdz kārtējā finansēšanas perioda 1.jūnijam aprēķina katrai zinātniskajai institūcijai nepieciešamo bāzes finansējumu nākamajam finansēšanas periodam. Bāzes finansējumu piešķir, ievērojot šim mērķim valsts budžetā kārtējam gadam piešķirto kopējo finanšu apmēru.
12. Izglītības un zinātnes ministrija atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projekta un gadskārtējā valsts budžeta likuma projekta izstrādes un iesniegšanas grafikam iesniedz Finanšu ministrijā pieprasījumu kā jauno politikas iniciatīvu par papildus nepieciešamo valsts finanšu līdzekļu apmēru zinātnisko institūciju bāzes finansējuma nodrošināšanai nākamajam finansēšanas gadam.
13. Ar bāzes finansējuma aprēķināšanu, piešķiršanu un izlietošanu saistīto informāciju publisko šādā kārtībā:
- 13.1. šo noteikumu 10.punktā minēto no zinātniskajām institūcijām saņemto informāciju un informāciju par kārtējam gadam zinātniskajām institūcijām piešķirto bāzes finansējumu, ievērojot šim mērķim kārtējam gadam valsts budžetā piešķirto kopējo finanšu resursu apmēru, Izglītības un zinātnes ministrija publisko tīmekļa vietnē www.izm.gov.lv;
- 13.2. bāzes finansējuma izlietojumu norāda zinātniskās institūcijas gada pārskatā, kuru zinātniskā institūcija publisko atbilstoši normatīvajam aktam par zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētā zinātniskā institūta gada publisko pārskatu.
14. Bāzes finansējumu drīkst izmantot tikai tās zinātniskās institūcijas darbībai, kurai tas aprēķināts.
15. Zinātniskajai institūcijai ir pienākums sniegt informāciju par tai piešķirtā bāzes finansējuma izlietojumu atbilstoši šiem noteikumiem, pamatojoties uz attiecīgās nozares ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas rakstisku pieprasījumu.
16. Zinātniskās institūcijas vadītājs ir atbildīgs par šo noteikumu 10. un 15.punktā sniegtās informācijas patiesumu.

IV. Noslēguma jautājumi

17. Lai nodrošinātu finansējuma nepārtrauktību, zinātniskā institūcija pārejas periodā no 2014.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam saņem: